

Utfordrende Kvekerhjelp-seminar 18. - 19. februar

av Kristin Eskeland og Penny Heymans

I februar arrangerte Kvekerhjelp konferansen: *From Peace Projects to Peace Politics* på Litteraturhuset i Oslo. Utgangspunktet var Kvekerhjelps program *Endringsagenter for fred*, (Change Agent Peace Programme, CAPP). Vi stilte følgende spørsmål: Hva er en endringsagent? Hvilke metoder bruker de? Kan disse metodene brukes av andre, i en annen sammenheng? Hvordan kan metodene og resultatene faktisk føre til endring?

Bridget Butt, Elizabeth Kabanakaya og Jacinta Makokha fra vår hovedpartner i Afrika, *Change Agents for Peace International* (CAPI), og Levy Ndikumana, Mkoko Boseka og Sizeli Marcelin fra lokale partnerorganisasjoner i Burundi, DR Kongo og Rwanda, bidro med sterke og informative vitnesbyrd om sin vei til fredsarbeid. De ble forandret, og nå forandrer de andre.

Siden CAPP startet for ti år siden er det opprettet tusenvis av fredskomiteer. De bidrar daglig til å løse lokale konflikter og forebygge nye. Utfordringene er enorme: Integrasjon av demobiliserte soldater, foreldreløse barn, voldtatte kvinner som er forvist av sine familier, og konflikter om retten til land og til eiendom. Med stor oppfinnsomhet finner de frem til aktiviteter som bringer folk sammen på tvers av etnisk bakgrunn og vonde krigsopplevelser for å finne veien videre.

Hvordan kan deres metoder og erfaringer løftes fram til beslutningstakerne og bidra til varig endring?

Til å hjelpe oss med å svare på spørsmålene fikk vi fem personer med erfaring fra andre områder og

Egil Magne Hovdenak og Sizeli Marcelin – to av initiativtakere til Change Agent Peace Programme (CAPP)

Foto: Erik Kaimano

nivå: *Rachel Brett*, menneskerettighetsjurist fra Kvekernes FN-kontor i Genève (QUNO) bruker grasrot-erfaringer for å informere og påvirke beslutningstakere på FN-nivå, *Martina Weitsch*, som leder Kvekernes Europakontor i Brussel (QCEA) og arbeider med Nettverk av europeiske frivillige organisasjoner for å fremme fredsskapende politikk i Europa, *Carne Ross*, mangeårig britisk diplomat, hoppet av for å opprette sin egen organisasjon, Independent Diplomat, for å gi råd og støtte til stater og grupper som har problemer med å bli hørt i FN-systemet. *Halle Jørn Hanssen*, journalist, afrikakjenner og tidligere generalsekretær i Norsk Folkehjelp, og *Jan Egeland*, nå direktør ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI), med lang erfaring fra Utenriksdepartementet, Norges Røde Kors, Amnesty og på FN nivå.

Grasrotaktører og politiske aktører har ofte vondt for å forstå hverandres virkelighet og prioriteringer. Det er avgjørende at begge sider

lytter og prøver å forstå hverandres verden før de kan høre hverandres ønsker. Ikke noen lett oppgave! Det samme gjelder dialog mellom grasrotaktører fra forskjellige land. Problemet kan være det samme, men konteksten annerledes. Det er ikke alltid mulig å overføre et vellykket prosjekt fra et land til et annet uten først å forstå grunnleggende forskjeller i regelverk, historie og kultur.

Beslutningstakere (og giverorganisasjoner) er ofte kun interessert i å høre om resultater, men ofte er det metodene og prosessen som er det viktigste. Dessuten må man spørre, Hva var det som *ikke* skjedde, og hvorfor? Forebyggende arbeid er vanskelig å dokumentere, men kan være enormt viktig, fordi det forhindre at et problem utvikler seg til en stor konflikt. Dessverre har ikke dette stor nyhetsverdi.

Rachel Brett og Martina Weitsch fortalte hvordan man kan arbeide strategisk, bygge nettverk, bygge tillit, være ekspert på sitt felt, være standhaftig og ikke gi opp. Slikt arbeid tar tid, kanskje mange år.

Sizeli Marcelin, Mkoko Boseka, Levy Ndikumana, Bridget Butt, Rachel Brett, Jacinta Makokha og Elizabeth Kabankaya

Foto Penny Heymans

Med sine historier fra 15 år som britiske diplomat ryddet Carne Ross av veien en del falske illusjoner vi kanskje hadde om FN-systemet. Han ga konkrete råd om hva som må gjøres og ikke gjøres i møter med beslutningstakere. Litt deprimerende å høre at han i alle sine år som diplomat kun hadde ett eksempel hvor noen virkelig hadde nådd fram

til ham med alternative forslag som fikk gjennomslag.

Jan Egeland ga et verdifullt historisk tilbakeblikk. Han ga et bilde av verden i dag med færre kriger mellom stater, men med økning av "interne" konflikter, noe som er mye verre for sivilbefolkningen, og spesielt for kvinner og barn. Det er færre

flyktinger, men flere internt fordrevne. Humanitært arbeid i leirer holder folk i live, men politiske løsninger uteblir. Folk opplever situasjonen som håpløs. For å forstå det store bildet og bidra til løsninger, må vi bruke de ressurser vi har og arbeide sammen.

Deltakerne fikk tid til å diskutere temaet seg i mellom, og til å stille spørsmål til foredragsholderne. Det ble en interessant diskusjon om tilgivelse, som er et sterkt moment i CAPP arbeidet, og som Halle Jørn Hanssen også var opptatt av. Afrikanere har en evne og vilje til å tilgi som europeere ser ut til å mangle. Hvorfor er det sånn? Hva vil det si å "aldri glemme"? Er det å tilgi det samme som å glemme? Det kan være mye vanskeligere å be om tilgivelse enn å tilgi. Er tilgivelse en forutsetning for suksess i fredsarbeid?

I helgen etter konferansen reiste Jacinta Makokha til Stavanger og innledet til en vellykket samling med Vennene i Stavanger. Bridget Butt og Elizabeth Kabankaya reiste til Kristiansand og holdt innlegg på et møte med Vennene i Kristiansand og Mandal. Kvekerhjelp hadde, sammen med CAPI, møter med *Flyktningshjelpen*, *Kirkens Nødhjelp* og *Utenriksdepartementet*. Møtene var positive og lærerike for oss og styrket vårt samarbeid.

Tilbakemeldingene vi fikk, bekrefter at dette var et nyttig seminar der et viktig tema ble belyst fra flere vinkler og på flere nivåer. Dette vil Kvekerhjelp følge opp!

Summegrupper

Foto Penny Heymans